

Υπόθεση C-280/24 [Malicník]ⁱ

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

23 Απριλίου 2024

Αιτούν δικαστήριο:

Krajský súd v Prešove (Σλοβακία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

25 Μαρτίου 2024

Εκκαλών:

A.B.

Εφεσίβλητη:

Slovenská sporiteľňa, a.s.

[παραλειπόμενα]

ΔΙΑΤΑΞΗ

Το Krajský súd v Prešove (περιφερειακό δικαστήριο Prešov, Σλοβακία) [παραλειπόμενα] στην υπόθεση με αντικείμενο αγωγή που άσκησε ο ήδη εκκαλών: A.B., [παραλειπόμενα] κατά της εφεσίβλητης: Slovenská sporiteľňa, a.s. [παραλειπόμενα] με αίτημα τη διαπίστωση του άτοκου και μη υποκείμενου σε επιβαρύνσεις χαρακτήρα δανείου, την απόδοση αδικαιολόγητου πλουτισμού και την κήρυξη του απαράδεκτου συμβατικών ρητρών, επί της εφέσεως που άσκησε ο εκκαλών κατά της αποφάσεως του Okresný súd Prešov (πρωτοδικείου Prešov, Σλοβακία) [παραλειπόμενα] της 27.10.2023

διατάσσει, ως ακολούθως:

Αναστέλλει την ενώπιόν του διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 162, παράγραφος 1, στοιχείο c, του Civilný sporový poriadok (κώδικα πολιτικής δικονομίας, στο εξής: κpc) και υποβάλλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Δικαστήριο) τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

ⁱ Η ονομασία που έχει δοθεί στην παρούσα υπόθεση είναι πλασματική. Δεν αντιστοιχεί στο πραγματικό όνομα κανενός διαδίκου.

1. Αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης νομολογία όπως η απόφαση του Najnyšší súd Slovenskej republiky (Ανωτάτου Δικαστηρίου της Σλοβακικής Δημοκρατίας, Σλοβακία) της 28ης Φεβρουαρίου 2022, αριθ. 7Cdo 294/2019, κατά την οποία η απαίτηση περί σαφούς και κατανοητού χαρακτήρα του αντικείμενου της υπηρεσίας για την οποία ο καταναλωτής οφείλει να καταβάλει έξοδα φακέλου για τη χορήγηση δανείου πληρούται από το γεγονός ότι «από τον ορισμό της επίμαχης επιβάρυνσης προκύπτει ότι πρόκειται για επιβάρυνση για τη χορήγηση της πίστωσης, ήτοι για ενέργειες εκ μέρους του πιστωτικού φορέα που είναι αναγκαίες για τη σύναψη της σύμβασης και αποτελούν εσωτερικό του ζήτημα καθώς και μέρος των εξόδων του, ήτοι για ενέργειες του πιστωτικού φορέα που αφορούν τη χορήγηση της πίστωσης, όπως είναι η σύνταξη και η κατάρτιση της σύμβασης, κ.λπ.», καθώς και το γεγονός ότι το ύψος της εν λόγω επιβάρυνσης καθορίστηκε επακριβώς;

2. Έχει σημασία για την εκτίμηση του καταχρηστικού χαρακτήρα των εξόδων φακέλου για τη χορήγηση δανείου η έκταση της δαπάνης στην οποία υποβλήθηκε ο πιστωτικός φορέας για την υπηρεσία που συνδέεται με την εν λόγω επιβάρυνση και, κατ' επέκταση, πρέπει στη σύμβαση να προσδιορίζεται το αντικείμενο της εν λόγω υπηρεσίας ή η οικεία επιβάρυνση αποτελεί απλώς χρέωση, κατά τον προσδιορισμό της οποίας ο πιστωτικός φορέας δεν οφείλει να λάβει υπόψη τη δαπάνη στην οποία υποβλήθηκε για την παροχή της υπηρεσίας που συνδέεται με την εν λόγω επιβάρυνση;

3. Αν τα έξοδα φακέλου για τη χορήγηση δανείου πρέπει να αντιστοιχούν στη δαπάνη στην οποία υποβλήθηκε ο πιστωτικός φορέας για την υπηρεσία που συνδέεται με την εν λόγω επιβάρυνση, ασκεί το στοιχείο αυτό επιρροή για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 93/13, όταν ο πιστωτικός φορέας μετακυλίζει στον καταναλωτή, μέσω της εν λόγω επιβάρυνσης, το σύνολο των δαπανών στις οποίες αυτός υποβλήθηκε για την παροχή της σχετικής με την επιβάρυνση αυτή υπηρεσίας και όταν το αντικείμενο της εν λόγω υπηρεσίας είναι προς το συμφέρον αμφοτέρων των συμβαλλομένων;

Σκεπτικό:

Νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 93/13 ορίζει:

«Ρήτρα σύμβασης που δεν απετέλεσε αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης, θεωρείται καταχρηστική όταν παρά την απαίτηση καλής πίστης, δημιουργεί εις βάρος του καταναλωτή σημαντική ανισορροπία ανάμεσα στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών, τα απορρέοντα από τη σύμβαση.»

Κατά το άρθρο 4 της εν λόγω οδηγίας:

«1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 7, ο καταχρηστικός χαρακτήρας μιας συμβατικής ρήτρας κρίνεται, αφού ληφθούν υπόψη η φύση των αγαθών ή των υπηρεσιών που αφορά η σύμβαση και όλες οι κατά τον χρόνο της σύναψης της σύμβασης περιστάσεις που περιέβαλαν την εν λόγω σύναψη, καθώς και όλες οι υπόλοιπες ρήτρες της σύμβασης ή άλλης σύμβασης από την οποία αυτή εξαρτάται.

2. Η εκτίμηση του καταχρηστικού χαρακτήρα των ρητρών δεν αφορά ούτε τον καθορισμό του κυρίου αντικειμένου της σύμβασης ούτε το ανάλογο ή μη μεταξύ της τιμής και της αμοιβής, αφενός, και των υπηρεσιών ή αγαθών που θα παρασχεθούν ως αντάλλαγμα, αφετέρου, εφόσον οι ρήτρες αυτές είναι διατυπωμένες κατά τρόπο σαφή και κατανοητό.»

Το άρθρο 5 της ίδιας οδηγίας έχει ως εξής:

«Στην περίπτωση συμβάσεων των οποίων όλες ή μερικές ρήτρες που προτείνονται στον καταναλωτή έχουν συνταχθεί εγγράφως, οι ρήτρες αυτές πρέπει να συντάσσονται πάντοτε με σαφή και κατανοητό τρόπο. Σε περίπτωση αμφιβολίας για την έννοια μιας ρήτρας, επικρατεί η ευνοϊκότερη για τον καταναλωτή ερμηνεία. Αυτός ο ερμηνευτικός κανόνας δεν εφαρμόζεται στα πλαίσια των διαδικασιών που προβλέπονται στο άρθρο 7 παράγραφος 2».

Το δίκαιο της Σλοβακικής Δημοκρατίας

Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 2, του kpc ασφάλεια δικαίου είναι η κατάσταση στην οποία καθένας μπορεί ευλόγως να αναμένει ότι η διαφορά του θα επιλυθεί σύμφωνα με την πάγια νομολογία των ανωτάτων δικαστικών αρχών· ελλείψει τέτοιας πάγιας νομολογίας, επίσης είναι η κατάσταση στην οποία καθένας μπορεί ευλόγως να αναμένει ότι η διαφορά του θα επιλυθεί δίκαια.

Κατά το άρθρο 53, παράγραφος 1, του Občiansky zákonník (αστικού κώδικα) οι συμβάσεις που συνάπτονται με καταναλωτές δεν μπορούν να περιέχουν ρήτρες που δημιουργούν εις βάρος του καταναλωτή σημαντική ανισορροπία μεταξύ των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των συμβαλλομένων μερών (στο εξής: απαράδεκτες ρήτρες). Τούτο δεν ισχύει στην περίπτωση συμβατικών ρητρών που αφορούν τον καθορισμό του κυρίου αντικειμένου της σύμβασης, ούτε τον ανάλογο χαρακτήρα ή μη του τιμήματος, υπό την προϋπόθεση ότι οι ρήτρες αυτές είναι διατυπωμένες κατά τρόπο μη διφορούμενο, σαφή και κατανοητό ή ότι οι απαράδεκτες ρήτρες έχουν αποτελέσει αντικείμενο ατομικής διαπραγματεύσεως.

Η διαφορά επί της ουσίας και τα προδικαστικά ερωτήματα

Στις 23.5.2012 συνήφθη σύμβαση καταναλωτικού δανείου μεταξύ του εκκαλούντος, ως καταναλωτή, και της εφεσίβλητης τράπεζας, ως δανείστριας, δυνάμει της οποίας η τράπεζα χορήγησε στον εκκαλούντα προσωπικό καταναλωτικό δάνειο ύψους 9 999 ευρώ με τους ακόλουθους όρους: ετήσιο επιτόκιο 16,90%, ποσό δόσης 189,14 ευρώ μηνιαίως· ημερομηνία καταβολής της

πρώτης δόσης 20.[7].20[1]2, αριθμός δόσεων – 120· τελική ημερομηνία αποπληρωμής του δανείου – 20.6.2022· ΣΕΠΕ 19,55 %· μέσο ΣΕΠΕ 13,80 %· συνολικό ποσό προς αποπληρωμή 21 926,19 ευρώ. Το δάνειο χορηγήθηκε αμέσως στο σύνολό του. Η σύμβαση καθόριζε επίσης τα έξοδα φακέλου για τη χορήγηση του δανείου ως εξής:

Επιβαρύνσεις

1 Ο δανειολήπτης υποχρεούται να καταβάλει στην Τράπεζα τα ακόλουθα ποσά

Ονομασία επιβάρυνσης	Ποσό επιβάρυνσης σε ευρώ	Συχνότητα καταβολής
Έξοδα φακέλου για τη χορήγηση δανείου	169,00	Απαξ
Διαχειριστικά έξοδα	2,99	Μηνιαίως
Έξοδα εξασφάλισης της πίστωσης	6,40	Μηνιαίως

- Τα έξοδα οχλήσεως ανέρχονται σε 25 ευρώ για κάθε πραγματοποιούμενη όχληση.
- Οι επιβαρύνσεις που αναγράφονται στον πίνακα θα καταβάλλονται από τον δανειολήπτη σε τακτικές δόσεις, με τη συχνότητα και κατά τις ημερομηνίες οφειλής των δόσεων του Δανείου.

Οι επιβαρύνσεις που διαλαμβάνονται στο παρόν άρθρο είναι καταβλητέες από την ημερομηνία υπογραφής της Σύμβασης Δανείου, τυχόν δε μεταβολές σε αυτά διέπονται από τη Σύμβαση Δανείου, τους Όρους του Δανείου, καθώς και τους Γενικούς Όρους των Συναλλαγών.

Ο εκκαλόν άσκησε αγωγή ενώπιον του Okresný súd Prešov (πρωτοδικείου Prešov, στο εξής: πρωτοβάθμιο δικαστήριο) επικαλούμενος προσβολή των δικαιωμάτων του ως καταναλωτή. Μεταξύ άλλων, προέβαλε ότι συνέτρεχε έλλειψη διαφάνειας και απαράδεκτο των εξόδων φακέλου, για τον λόγο ότι στη σύμβαση δεν προσδιοριζόταν η παροχή που έπρεπε να παρασχεθεί ως αντάλλαγμα για την εν λόγω επιβάρυνση.

Με την πρώτη απόφασή του της 30ής Νοεμβρίου 2022, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο αποφάνθηκε ότι «δεν συμμερίζεται την άποψη ότι από την ονομασία της επιβάρυνσης “έξοδα φακέλου για τη χορήγηση δανείου” δεν προκύπτει για ποια παροχή αξιώνει την καταβολή της η εναγομένη. Η εύλογη και γραμματική ερμηνεία οδηγεί στο συμπέρασμα ότι καταβάλλεται για τις ενέργειες του πιστωτικού φορέα που είναι αναγκαίες για τη σύναψη της σύμβασης, όπως, μεταξύ άλλων, η πραγματική σύνταξη της σύμβασης και των λοιπών εγγράφων που συνδέονται με τη χορήγηση του δανείου». Κατά συνέπεια, απέρριψε την αγωγή με την οποία ζητείτο να κηρυχθεί απαράδεκτη η ρήτρα που αφορούσε τα έξοδα φακέλου.

Κατόπιν ασκήσεως εφέσεως, στις 22 Αυγούστου 2023, το Krajský súd v Prešove (περιφερειακό δικαστήριο Prešov, στο εξής: δευτεροβάθμιο δικαστήριο) εξαφάνισε την απόφαση του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου κατά το μέρος που αφορούσε τα έξοδα φακέλου, επικαλούμενο, μεταξύ άλλων, την απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-224/19, με την οποία το Δικαστήριο έκρινε ότι: «Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω σκέψεων, στο ενδέκατο ερώτημα στην υπόθεση C-224/19 πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 93/13 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι ρήτρα συμβάσεως δανείου συναφθείσας μεταξύ καταναλωτή και χρηματοπιστωτικού ιδρύματος η οποία επιβάλλει στον καταναλωτή την καταβολή εξόδων φακέλου είναι ικανή να δημιουργήσει εις βάρος του καταναλωτή, παρά την απαίτηση καλής πίστης, σημαντική ανισορροπία μεταξύ των απορρεόντων εκ της συμβάσεως δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των μερών, σε περίπτωση που το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα δεν αποδεικνύει ότι τα έξοδα φακέλου αντιστοιχούν σε όντως παρασχεθείσες υπηρεσίες και πραγματοποιηθέντα έξοδα, στοιχείο το οποίο εναπόκειται στο αίτούν δικαστήριο να ελέγξει».

Με τη δεύτερη απόφασή του, της 27ης Οκτωβρίου 2023, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο απέρριψε εκ νέου την αγωγή με την οποία ζητείτο να κηρυχθεί το απαράδεκτο της επιβολής εξόδων φακέλου. Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο αιτιολόγησε τη μη συμμόρφωση με τη νομική θέση του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου με το σκεπτικό ότι παρόμοιο νομικό ζήτημα είχε ήδη κριθεί από το Najvyšší súd Slovenskej republiky (Ανώτατο Δικαστήριο της Σλοβακικής Δημοκρατίας, Σλοβακία, στο εξής: Ανώτατο Δικαστήριο) και ότι η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου αποτελούσε τμήμα της πάγιας νομολογίας η οποία είναι δεσμευτική για όλα τα δικαστήρια. Πρόκειται για την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου 7Cdo/294/2019 [παραλειπόμενα]. Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο παρέπεμψε επίσης στην απόφαση του Δικαστηρίου C-621/[17], από την οποία προκύπτει ότι δεν είναι αναγκαίο να προσδιορίζονται αναλυτικά οι υπηρεσίες που παρέχονται ως αντιπαροχή της οικείας επιβάρυνσης, αλλά ότι είναι ουσιώδες οι εν λόγω συμβατικές ρήτρες να είναι διατυπωμένες στη σύμβαση με σαφή και κατανοητό τρόπο.

Κατόπιν εφέσεως που άσκησε ο εκκαλόν, το δευτεροβάθμιο δικαστήριο εξετάζει τα επίμαχα έξοδα φακέλου. Το δευτεροβάθμιο δικαστήριο αμφισβητεί τα συμπεράσματα του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου όσον αφορά τη διαφάνεια των εξόδων φακέλου, δεδομένου ότι το πρωτοβάθμιο δικαστήριο στηρίχθηκε, κατ' ουσίαν, μόνον στην ονομασία της εν λόγω επιβαρύνσεως, χωρίς να εξετάσει τον μηχανισμό υπολογισμού της και το αντικείμενο της υπηρεσίας για την οποία αυτή χρεώνεται. Ωστόσο, το πρόβλημα είναι ότι το πρωτοβάθμιο δικαστήριο αποφάνθηκε εφαρμόζοντας την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου δημοσιευθείσας στο Zbier súd rozhodnutí (Συλλογή δικαστικών αποφάσεων), η οποία είναι δεσμευτική για όλα τα δικαστήρια (άρθρο 2 του κpc).

Στην απόφασή του 7Cdo/294/2019, το Ανώτατο Δικαστήριο έκρινε ότι:

13. Σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-621/17 της 3.10.2019 «Κατ' ορθή ερμηνεία του άρθρου 4, παράγραφος 2, και του άρθρου 5 της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές, η απαίτηση να είναι διατυπωμένες οι συμβατικές ρήτρες κατά τρόπο σαφή και κατανοητό δεν έχει την έννοια ότι συμβατικές ρήτρες που δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο ατομικής διαπραγματεύσεως και περιέχονται σε σύμβαση δανείου συναφθείσα με καταναλωτές, όπως οι επίμαχες στην υπόθεση της κύριας δίκης, οι οποίες καθορίζουν επακριβώς το ποσό των εξόδων διαχείρισεως και της προμήθειας εκταμιεύσεως που βαρύνουν τον καταναλωτή, τη μέθοδο υπολογισμού τους και τον χρόνο καταβολής τους, πρέπει επίσης να προσδιορίζουν αναλυτικώς όλες τις υπηρεσίες που παρέχονται ως αντιπαροχή των συγκριμένων ποσών».

14. Το δευτεροβάθμιο δικαστήριο επισημαίνει ότι από τον ορισμό της επίμαχης επιβάρυνσης προκύπτει ότι πρόκειται για επιβάρυνση για τη χορήγηση της πίστωσης, ήτοι για ενέργειες εκ μέρους του πιστωτικού φορέα που είναι αναγκαίες για τη σύναψη της σύμβασης και αποτελούν εσωτερικό του ζήτημα καθώς και μέρος των εξόδων του, ήτοι για ενέργειες του πιστωτικού φορέα που αφορούν τη χορήγηση της πίστωσης, όπως είναι η σύνταξη και η κατάρτιση της σύμβασης, κ.λπ. Επομένως, τα έξοδα φακέλου αποτελούν το αντάλλαγμα για την παροχή υπηρεσίας από τον πιστωτικό φορέα, η δυνατότητα εφαρμογής των οποίων επιτρέπεται από τον νόμο 129/2010 Ζ.ζ. περί χορηγήσεως πιστώσεων και επίσης απορρέει από τη νομολογία του Δικαστηρίου. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι υφίσταται καταχρηστική συμβατική ρήτρα όσον αφορά τη διαπραγμάτευση της εν λόγω επιβάρυνσης για τη χορήγηση δανείου.

15. Είναι επίσης σημαντικό το γεγονός ότι εναπέκειτο στον ενάγοντα, ο οποίος ήταν σε θέση να εκτιμήσει τις απορρέουσες από τη σύμβαση οικονομικές συνέπειες, να αποφασίσει αν θα προβεί στη σύναψή της ή όχι και ότι, αν έκρινε ότι το ποσό των εξόδων φακέλου που αναγραφόταν στη σύμβαση κατά τρόπο συγκεκριμένο, σαφή και κατανοητό ήταν υψηλό, τίποτα δεν τον εμπόδιζε να απευθυνθεί σε άλλον φορέα. Κατά το δευτεροβάθμιο δικαστήριο, δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή μια κατάσταση στην οποία ο ενάγων, ο οποίος γνώριζε εκ των προτέρων ότι θα έπρεπε να καταβάλει έξοδα φακέλου και επίσης γνώριζε και το ποσό της εν λόγω επιβάρυνσης και μολαταύτα προχώρησε στη σύναψη της σύμβασης, ήτοι αποδέχθηκε την επιβάρυνση και το ύψος της, αλλά στη συνέχεια θεώρησε ότι η εν λόγω επιβάρυνση συνιστούσε καταχρηστική συμβατική ρήτρα.

Το δευτεροβάθμιο δικαστήριο θεωρεί ότι η θέση του Ανώτατου Δικαστηρίου και, κατ' επέκταση, του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου ενδέχεται να αντίκειται στη νομολογία του Δικαστηρίου, ιδίως στις αποφάσεις C-224/19 και C-565/21. Ενδέχεται επίσης να επέλθει μεταβολή της ερμηνείας βάσει της απόφασης που θα εκδοθεί επί της υποθέσεως C-300/23.

Κατ' αρχάς, το δευτεροβάθμιο δικαστήριο αμφισβητεί τη θέση του Ανωτάτου Δικαστηρίου ότι το αντικείμενο της υπηρεσίας που συνδέεται με τα έξοδα φακέλου πρέπει να αποτελεί εσωτερικό ζήτημα της τράπεζας. Κατά το αιτούν

δικαστήριο, τούτο είναι το ακριβώς αντίθετο της διαφάνειας, δεδομένου ότι ο επιθετικός προσδιορισμός «εσωτερικό» υποδηλώνει ότι πρόκειται για ζήτημα που αφορά μόνον την τράπεζα, γεγονός που προδήλως προσκρούει στη διαφάνεια.

Το δευτεροβάθμιο δικαστήριο εκφράζει επίσης αμφιβολίες σχετικά με το αν εναπόκειται στο δικαστήριο, και όχι στον πιστωτικό φορέα, να προσδιορίσει το αντικείμενο της υπηρεσίας ως αντάλλαγμα για την οποία παρέχονται τα έξοδα φακέλου με ενδεικτική αναφορά («[...] κ.λπ.»). Δεδομένου ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, μια συμβατική ρήτρα πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με την κατάσταση των πραγμάτων κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης, είναι σημαντικό ο καταναλωτής να έχει τη δυνατότητα, κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης, να αποφασίσει αν επιθυμεί να πληρώσει για την υπηρεσία και, ως εκ τούτου, πρέπει να γνωρίζει το αντικείμενό της.

Το δευτεροβάθμιο δικαστήριο εκτιμά ότι η ίδια η ονομασία της επιβάρυνσης μπορεί επίσης να υποδηλώνει διάφορα στοιχεία σχετικά με το αντικείμενο της υπηρεσίας, σε συνδυασμό με το συνολικό πλαίσιο της σύμβασης, αλλά εκφράζει τη γνώμη ότι η ονομασία της επιβάρυνσης αποτελεί μία μόνον ένδειξη του αντικειμένου της υπηρεσίας.

Το Δικαστήριο έχει ήδη κρίνει ότι, κατά την εκτίμηση του απαραδέκτου, πρέπει να εξετάζεται αν η επιβάρυνση δεν καλύπτεται από άλλη συμβατική ρήτρα. Το δευτεροβάθμιο δικαστήριο εκφράζει ιδιαίτερη ανησυχία σχετικά με την επιχειρηματολογία του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου κατά την οποία, εάν η επιβολή της επιβάρυνσης για έξοδα φακέλου κρινόταν άκυρη, η τράπεζα θα αναγκαζόταν να αυξήσει το επιτόκιο (*«Επισημαίνεται ότι η τράπεζα, όταν συνήψε τη σύμβαση δανείου, υπολόγισε ότι τα έσοδά της θα συνίσταντο σε τόκους και επιβαρύνσεις· εάν υπολόγιζε μόνο σε έσοδα από τόκους, τούτο θα είχε αναμφίβολα αποτυπωθεί στο επιτόκιο»* – Σκέψη 59 της αποφάσεως αριθ. 1 ICsp/72/2022–463 της 27ης Οκτωβρίου 2023).

Το δευτεροβάθμιο δικαστήριο εκφράζει αμφιβολίες ως προς το αν το Ανώτατο Δικαστήριο απέδωσε τη δέουσα σημασία στο πραγματικό αντικείμενο της υπηρεσίας ως αντάλλαγμα για την οποία προβλέπονται τα έξοδα φακέλου. Επομένως, είναι σκόπιμο να υποβληθεί ένα προδικαστικό ερώτημα σχετικά με τη συνάφεια του κόστους της υπηρεσίας που αφορά η εν λόγω επιβάρυνση της τράπεζας και με το ύψος της χρέωσης. Είναι κοινώς αποδεκτό ότι οι καταναλωτές θα μπορούσαν, οι ίδιοι ή με τη βοήθεια των δικηγόρων τους, να συντάξουν μια σύμβαση δανείου με πολύ χαμηλότερο κόστος, συμπεριλαμβάνοντας τη διατύπωση των όρων της τράπεζας. Ωστόσο, η σύνταξη των συμβάσεων από τους ίδιους θα έθετε εν αμφιβολώ το σύνολο της θεωρίας περί της προστασίας που παρέχει η οδηγία 93/13, δεδομένου ότι βασίζεται στην προστασία έναντι καταχρηστικών ρητρών που δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης.

Για τον λόγο αυτό, είναι σημαντικό να αποσαφηνιστεί η νομολογία όσον αφορά τη γνώση της πραγματικής παροχής και του πραγματικού αντικειμένου της

υπηρεσίας που πρέπει να αναλάβει ο καταναλωτής όσον αφορά την εν λόγω επιβάρυνση. Στο πλαίσιο αυτό, είναι επίσης κρίσιμο το ζήτημα αν ο καταναλωτής πρέπει να επιβαρύνεται με το σύνολο του κόστους μιας υπηρεσίας, η οποία, παράλληλα, εξυπηρετεί και τα συμφέροντα της τράπεζας. Ο καταναλωτής έχει μεν συμφέρον να λάβει το δάνειο, αλλά η τράπεζα έχει συμφέρον στους τόκους του δανείου, επομένως το ζήτημα της συμμετοχής στο κόστος της υπηρεσίας που αφορά τα έξοδα φακέλου για τη χορήγηση του δανείου θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο εξέτασης από το Δικαστήριο.

[επανάληψη των προδικαστικών ερωτημάτων] [Ανακοίνωση εφέσεως]

[παραλειπόμενα]

[υπογραφές]

[παραλειπόμενα]